

Handläggare
Ingela Kristiansson
Karin Lindbom,

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2015-01-29

Verksamhetsplan 2015 för Älvsjö stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner och överlämnar till kommunstyrelsen verksamhetsplan och budget för 2015 inklusive omslutningsförändringar med 106,7 mnkr.
2. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för tillgänglighetsinvesteringar i parker med 0,8 mnkr samt för en ljudanläggning med 0,3 mnkr.
3. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 0,4 mnkr till åtgärder inför inrättandet av naturreservat i Älvsjöskogen.
4. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för ökade avskrivningskostnader avseende parkinvesteringar.
5. Stadsdelsnämnden godkänner att följande enheter utgör resultatenheter enligt regler för ekonomisk förvaltning; Resultatenhet 1, förskolorna Akleja, Våga vilja, Långsjö och Rödkulla. Resultatenhet 2, förskolorna Lillskogen, Matrisen, Mullegården och Solkatten. Resultatenhet 3, förskolorna Baltazar, Snöripan och Muminstugan. Resultatenhet 4 förskolorna, Skogsglantan, Trollsländan och Eken. Resultatenhet 5, förskolorna Citrusgården, Prästängen och Solängen. Resultatenhet 6, förskolorna, Sjöstjärnan, Sylvester och Äppelängen. Enheten för fritid.

6. Stadsdelsnämnden godkänner att följande enheter utgör en intraprenadenhet: Sjöholmens gruppbostad, Kvarnstugans gruppbostad, Folkparksvägens gruppbostad, Brännkyrka gruppbostad, Sulvägens gruppbostad, Folkparksvägens serviceboende och Långsjöns dagliga verksamhet.
7. Ärendet justeras omedelbart.

Göran Sjödin
Tf. Stadsdelsdirektör

Ingela Kristiansson
Ekonomichef

Eva Frykler
Verksamhetsområdeschef

Pål Tennek
Avdelningschef

Innehållsförteckning

Inledning	5
1. Ett Stockholm som håller samman	7
1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor	8
1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande	9
1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan	13
1.4 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	14
1.5 Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar	16
1.6 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	18
1.7 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	19
1.8 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	20
2. Ett klimatsmart Stockholm	24
2.1 Stockholm är klimatneutralt	24
2.3 Stockholm har ren luft och rent vatten	25
2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil.....	25
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	26
3.2 Företag väljer att etablera sig i Stockholm	26
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva.....	27
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	28
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	35
4.1 Stockholm är fritt från diskriminering.....	36
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	37
4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen	40
4.4 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	40
4.5 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	41
4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande	42
4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	43
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	44

Bilagor

Bilaga 1: Blanketter VP 2015

Bilaga 2: Ersättning till enheterna 2015

Bilaga 3: Nämndens budget 2015

Bilaga 4: Risk & väsentlighet Indikatorer 2015

Bilaga 5: Risk & väsentlighet väsentliga processer 2015

Bilaga 6: Internkontrollplan 2015

Bilaga 7: Plan för upphandling

Bilaga 8: Jämställdhets- och mångfaldsplan 2015

Inledning

Folkmängden inom Älvsjö stadsdelsområde växer och enligt den senaste befolkningsprognosen kommer antalet att fortsätta öka de kommande åren. De snabbast växande åldersgrupperna är främst äldre samt barn och ungdomar. Stadsdelsnämndens verksamheter måste kontinuerligt utvecklas för att motsvara behovet av insatser i förhållande till befolkningen.

Stadsdelsnämnden ansvarar för äldreomsorg, kommunal förskola, fritidsverksamhet för barn och ungdomar, stöd och service till personer med funktionsnedsättning inklusive socialpsykiatri, individ- och familjeomsorg samt ekonomiskt bistånd. Vidare ansvarar nämnden för lokala stadsmiljöfrågor liksom renhållning av parker och parkinvesteringar, kulturverksamhet, konsumentvägledning, budgetrådgivning, skuldsanering och vissa arbetsmarknadsåtgärder.

Nämndens verksamhetsplan tar sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget för 2015. I verksamhetsplanen beskrivs de resultat och aktiviteter som stadsdelsnämnden förväntar sig ska uppnås eller genomföras under 2015.

Stadsdelsnämndens satsningar för att bidra till måluppfyllelsen under 2015 sammanfattas under inriktningssmålen.

Ett Stockholm som håller samman

Det ska vara tryggt att bo i Älvsjö. För att ytterligare förbättra tryggheten kommer trygghetsvandringar att genomföras under året. Det samarbetsavtal som tecknats med närpolisen ska implementeras. Älvsjö parkplan kommer att uppdateras och kampanjen "Håll Älvsjö rent" ska genomföras.

Alla barn och ungdomar ska ha lika goda möjligheter. Stadsdelsnämnden ska bland annat skapa mötesplatser för ungdomar detta arbete kommer att ha särskilt fokus på behoven i Solberga. Vid handläggning av ekonomiskt bistånd ska nämnden ha ett tydligt barnperspektiv.

Inom förskolan läggs fokus på språkutveckling genom samtal och reflektion med barnen och där högläsning är ett viktigt inslag. En plan kommer att utarbetas för arbetet med genusfrågor. Planering av nya förskolor är ett pågående arbete under året och förutsättningarna för fler tillagningskök på befintliga förskolor ska utredas.

Individ och familjeomsorgens arbete ska utgå från personers egna resurser och baseras på evidens och beprövad erfarenhet. För att säkerställa rättssäker myndighetsutövning och kompetensförsörjning ska medarbetare få god introduktion och mentorsstöd. Förebyggande och tidiga insatser kommer att utökas bland annat genom föräldrautbildningar och direkt stöd till barn och unga. Enheten för barn och familj kommer att förstärkas med ytterligare socialsekreterare. Öppenvårdsstöd direkt till vuxna, familjer och ungdomar ska prioriteras framför institutionsplaceringar. Tillsyn och uppföljning av insatser barn och unga ska intensifieras.

Inom äldreomsorgen kommer särskilt fokus att vara brukarens möjlighet till delaktighet, trygghet, utevistelse, god mat och möjlighet till social gemenskap. En kommunal verksamhet för hemtjänst och larmmottagning kommer att starta under året. Älvsjöträffen, restaurang och olika boendeformer för äldre kommer att vara utgångspunkten för stadsdelsförvaltningens

planerade seniorcenter. Samverkan med landstinget är ett prioriterat område.

Insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning inom områdena boende, hälsa, sysselsättning samt samordnade planer kommer att utvecklas med stöd av statliga medel (PRIO).

Två gruppboendestäder enligt LSS med vardera sex platser planeras att starta under året. Ytterligare en planeras inom programområdet Kabelverket.

Ett klimatsmart Stockholm

Älvsjö ska vara en ekologiskt hållbar stadsdel. Internt satsar nämnden på att i enlighet med nämndens miljöhandlingsplan bland annat ytterligare öka andelen ekologiska livsmedel. Som stöd till medborgarna i Älvsjö kommer medborgarkontoret att erbjuda information om klimatsmarta val. En plan ska tas fram för att erbjuda en mer giftfri förskola.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden ska arbeta för att personer som uppstår försörjningsstöd kommer ut i egen försörjning. Fler praktikplatser, feriearbeten och tidsbegränsade anställningar än föregående år ska erbjudas. Samverkan med jobbtorg är en förutsättning.

I budgeten beslutar kommunfullmäktige om medel per verksamhetsområde. Älvsjö stadsdelsnämnd har tilldelats sammanlagt 563,4 mnkr i nettobudget 2015 för verksamheterna samt 5,6 mnkr i investeringsbudget. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva. För att uppfylla detta mål ska nämnden styra och prioritera så att de politiska målen uppfylls och verksamheternas uppdrag genomförs. Förvaltningens resursanvändning ska vara effektiv och omedelbara åtgärder vidtas vid befarade underskott.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden arbetar med att förbättra servicen och bemötandet till medborgarna med fokus på inkludering av alla individer och olika grupper. För att öka det lokala inflytandet och demokratin ska bland annat en medborgardialog om Älvsjös parkplan genomföras och dialogen med befintliga och nya råd utvecklas.

Cheferna inom de olika verksamheterna kommer att få kompetensutveckling om genus- och diskrimineringsarbete. Arbetet med att minska sjukfrånvaron ska intensifieras genom att fokusera på hälsa och friskvård. Antalet ofrivilligt deltidsanställda ska minska.

Arbetet mot våld i nära relationer är ett prioriterat område. Samordnaren för våld i nära relationer har i uppdrag att samordna och utveckla arbetet i nära samarbete med berörda enheter.

Stadsdelsnämndens insatser till personer med funktionsnedsättning ska ge den enskilde förutsättningar för delaktighet, självbestämmande och trygghet. Dialogmöten med externa utförare samt fokusgrupper med brukare och anhöriga kommer att genomföras. För att underlätta för målgruppen att komma ut i ordinärt arbete ska samverkan med arbetsförmedlingen fortsätta utvecklas.

För att alla barn och ungdomar ska ges möjlighet att uppleva och utöva kultur kommer satsningar att göras i samarbete med biblioteket och olika föreningar, i förskolan och på Ungdomens hus.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Älvsjös invånare upplever att de bor i en trygg stadsdel. Nämnden arbetar för att ytterligare förbättra tryggheten genom att ordna trygghetsvandringar och stödja områdets nattvandrare och föräldravandrare. Nämnden arbetar också tillsammans med den lokala polisen utifrån det samarbetsavtal som tecknats.

Parkskötseln i Älvsjö får gott betyg av invånarna. Under 2015 genomförs kampanjen "Håll Älvsjö rent" för att minska nedskräpningen. Älvsjös parkplan kommer att uppdateras under 2015 och en samrådsprocess med invånarna ska genomföras. Älvsjöskogen kommer att inrättas som naturreservat och nämnden ser över hur även Solbergaskogen kan få ett bättre skydd.

Utgångspunkten för stadsdelsnämndens verksamhet är att alla barn och unga ska ha lika goda möjligheter oavsett bakgrund. Ett handlingsprogram för barns rättigheter och inflytande ska utarbetas i dialog med barn och unga. Dessutom ska stadsdelsnämnden skapa riktade mötesplatser för ungdomar i åldern 12-14 år i Solberga. Andelen familjer med barn som har ekonomiskt bistånd ska minska.

Under året fokuserar förvaltningen på planering av nya förskolor, eftersom cirka 2 000 nya bostäder byggs i Solberga. Sju förskolepaviljonger, motsvarande tolv avdelningar, har tillfälliga bygglov som löper ut under planperioden 2015-2017. Förvaltningen har därför begärt att SISAB ansöker om förlängning av dessa bygglov. Förvaltningen ska under året också utreda förutsättningarna för att ha fler tillagningskök.

Stockholms stads förskoleprogram - Framtidens förskola är vägledande för arbetet i stadsdelsnämndens förskolor. Arbetet med att öka likvärdigheten är viktigt för att hålla en jämn och hög kvalitet i hela verksamheten. I utvecklingsarbetet fokuserar förvaltningen på språkutveckling samt naturvetenskap och teknik. Litteraturen ska ha en given plats i förskolan som källa till språkstimulans, samtal och reflektion där högläsningen är ett viktigt inslag. En särskild satsning genomförs i samarbete med kulturförvaltningen och Älvsjö bibliotek. Förskolan ska aktivt arbeta med antirasism, normkritik och jämställdhet. Arbetet med genusfrågor ska intensifieras och en plan kommer att utarbetas. De pedagogiska miljöerna både inne och ute ska utvecklas för att stödja barns lärande och utveckling. Miljön i förskolan och dess närområde ska dessutom vara giffri.

Upprustningen av parkleken Kristallen färdigställs under året. Verksamheten får därmed en nystart och ska utvecklas ytterligare. Dagkollo och liknande aktiviteter under loven anordnas i förebyggande syfte.

Individ och familjeomsorgens arbete ska präglas av hög kvalitet och respekt för den enskilde, utgå från personers egna förmågor/resurser och baseras på evidens och beprövad erfarenhet. Insatserna ska vara av god kvalitet och ett ledningssystem för kvalitetsarbete har utarbetats för att säkerställa detta. För att säkerställa rättssäker myndighetsutövning och kompetensförsörjning ska medarbetare få god introduktion och mentorsstöd.

Enheten för barn och familj kommer att förstärkas med ytterligare socialsekreterare. Tillsynen och uppföljningen av barn och unga i familjehem, barn som lever med våld i nära relationer och barn till personer med missbruksproblematik ska prioriteras.

Förebyggande och tidiga insatser kommer att utökas. Genom föräldrautbildningar och direkt stöd till barn/unga i skola och på fritiden kan individ- och familjeomsorgen bidra med utvecklingsstödande kunskaper. Detta arbete kommer att ha särskilt fokus på behoven i Solberga.

Institutionsplaceringar ska i möjligaste mån undvikas till förmån för öppenvårdslösningar alternativt intensivt stöd direkt till vuxna, familjer och ungdomar.

Särskilt fokus under året inom äldreomsorgen är brukarens möjlighet till delaktighet, trygghet, utevistelser, vällagad mat och möjlighet till social gemenskap.

En kommunal verksamhet för hemtjänst och larmmottagning kommer att planeras och starta under året. Den öppna verksamheten, Älvsjöträffen, som vänder sig till alla äldre i Älvsjö, kommer att utvecklas under året. I anslutning till Älvsjöträffen finns olika boendeformer för äldre samt restaurang vilka tillsammans kommer att vara utgångspunkten för stadsdelsförvaltningens planerade seniorcenter.

Uppföljning av verksamheterna inom äldreomsorgen fortsätter att utvecklas i syfte att kvalitetssäkra insatserna till brukarna. Den nya funktionen som observatör och verksamhetsuppföljare är från och med 2015 permanentad.

För att ytterligare höja kvalitén genomförs under året dialogmöten med hemtjänstutförare och vård- och omsorgsboenden samt fokusgrupper med brukare och brukarföreträdare (t.ex. pensionärsråd). Samverkan med landstinget utifrån den enskildes behov av vård och omsorg är ett prioriterat område.

Inom socialpsykiatri kommer riktade insatser till målgruppen att genomföras med stöd av statliga medel. Beställare och utförare kommer att bedriva aktiviteter inom områdena boende, hälsa, sysselsättning samt samordnade individuella planer (SIP).

Bostäder med särskild service enligt LSS är ett prioriterat område. Inom det blivande bostadsområdet Kabelverket planerar förvaltningen, tillsammans med Familjebostäder, att inrymma en gruppbostad om sex lägenheter för LSS-boende samt ett antal servicelägenheter. Enligt planering kommer två gruppbostäder med vardera sex platser att öppnas under 2015.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor

Utgångspunkten för stadsdelsnämndens verksamhet är att alla barn ska ha lika goda möjligheter oavsett bakgrund. Ett handlingsprogram för barns rättigheter och inflytande, med utgångspunkt i barnkonventionen, ska utarbetas i dialog med barn och unga.

Stadsdelsnämnden ska bidra till att utjämna villkoren för unga genom att öka inskrivningsgraden i förskolan, skapa riktade mötesplatser för ungdomar i åldern 12-14 år samt minimera antalet barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd. Till detta kommer arbetet med vräkningsförebyggande åtgärder med fokus på barnfamiljer.

Inskrivningsgraden i förskolan är relativt hög i Älvsjö (90%). Öppna förskolan kan dock bedriva ett mer riktat uppsökande arbete för att nå de föräldrar vars barn inte deltar i någon pedagogisk verksamhet. Vårdnadsbidraget avvecklas successivt och handläggaren kommer att

ta kontakt med de familjer vars vårdnadsbidrag upphör för att informera om stadsdelsområdets pedagogiska verksamheter.

Från och med 2015 kommer även elever i årskurs 1 ha möjligheter att söka sommarkollo.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden förbättra möjligheten att få barnomsorg på obekvämt arbetstid.	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska öka den uppsökande verksamheten för att öka andelen barn inskrivna på förskolan.	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska göra en särskild informationssatsning kring kollo på andra språk än svenska	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden bidrar till att alla barn och ungdomar har lika möjligheter oavsett bakgrund

Förväntat resultat

- Familjer med barn som är beroende av ekonomiskt bistånd minskar.
- Andelen barn i förskola ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	1,7 %	3,6 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Följa upp den framtagna handlingsplanen för vräkningsförebyggande åtgärder	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande

Stadsdelsnämnden kommer att uppfylla barnomsorgsgarantin under 2015 med nu befintliga förskolor.

Förvaltningen fokuserar på planering av nya förskolor, eftersom cirka 2 000 nya bostäder byggs i Solberga. Planen att bygga ut Kämpetorskolans påverkar också behovet av nya förskolor, då förskolan Solkatten ligger på mark där utbyggnaden av skolan ska ske. Förvaltningen har beställt förslagshandlingar från SISAB för uppförande av en förskola med sex förskoleavdelningar vid Kämpetorskolans och en förskola med fem avdelningar vid Solbergaskolan.

Sju förskolepaviljonger, motsvarande tolv avdelningar, med tillfälliga bygglov löper ut under planperioden 2015-2017. Enligt nyligen fattade beslut i riksdagen kan tillfälliga bygglov förlängas upp till 15 år. Detta medför att SISAB kan ansöka om förlängning av byggloven med fem år och därmed avvärja ett akut behov av att hitta ersättningslokaler. Förvaltningen har därför begärt att SISAB ansöker om förlängning. Ytterligare preciseringar av

utbyggnadsbehovet kommer att framgå av lokalförsörjningsplanen som stadsdelsnämnden fattar beslut om i april 2015.

Antalet förskolor med möjlighet att laga mat på plats ska succesivt öka. Förvaltningen ska under året utreda förutsättningarna för att göra tillagningskök på förskolorna Eken och Trollsländan.

Förskolorna ska erbjuda en verksamhet som är stimulerande, trygg, utmanande och full av möjligheter. Tiden i förskolan ska vara en tid av omsorg, lek och lustfyllt lärande med utgångspunkt från varje barns förmåga, lust och vilja att lära. Stockholms stads förskoleprogram - Framtidens förskola är vägledande för arbetet.

Den reviderade läroplanen för förskolan har större betoning på språkutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik. Läroplanen har också förtydligats och kompletterats med avsnitt om uppföljning, utvärdering och utveckling. Förskollärarnas roll ska stärkas och utvecklas. De ansvarar för att varje barns utveckling och lärande kontinuerligt dokumenteras och följs upp. De ska också initiera, leda och stödja det pedagogiska utvecklings- och kvalitetsarbetet i arbetslaget.

Litteraturen ska ha en given plats i förskolan som källa till språkstimulans, samtal och reflektion där högläsningen är ett viktigt inslag. En strategi ska tas fram för modersmål, språkutveckling och flerspråkighet i förskolan. "Handlingsplanen för förskolans arbete med barns språk- och kunskapsutveckling", som beslutades 2010, ska därmed också revideras.

Förskolan ska aktivt arbeta med antirasism, normkritik och jämställdhet. Alla barn ska få bredda sina lekmönster och intressen samt utvidga sina möjligheter att utvecklas och lära på alla områden oavsett kön. Arbetet med genusfrågor kommer att intensifieras och en plan kommer att utarbetas för detta.

De pedagogiska miljöerna både inne och ute ska utvecklas för att stödja barns lärande och utveckling. Barnen ska möta en tillgänglig, tilltalande och tydligt organiserad pedagogisk miljö. Utemiljön ska ses som ett av förskolans pedagogiska rum och ge möjlighet till en aktiv utevistelse med fysisk rörelse. Miljön i förskolan och dess närområde ska vara giftfri. Eftersom yngre barn är känsligare och mer utsatta än äldre, är förskolan prioriterad. En hälsosam förskolemiljö handlar om allt från mat och leksaker till städning och byggmaterial. En plan för detta arbete ska tas fram.

Arbetet med att öka likvärdigheten är viktigt för att hålla en jämn och hög kvalitet i hela verksamheten. I utvecklingsarbetet fokuserar förvaltningen på språkutveckling samt naturvetenskap och teknik. Genom "Förskolelyftet" på Södertörns högskola påbörjas våren 2015 en utbildning för 40 förskollärare i naturvetenskap och teknik. En särskild satsning på barns läsning, lärande, reflektion och glädje i att berätta genomförs i samarbete med kulturförvaltningen och Älvsjö bibliotek.

Förskolans centrala förskoleråd, med representanter från varje förskolas förskoleråd, träffar verksamhetsområdeschefen tillsammans med förskolechefer för information och diskussion ett par gånger per år. Förskolorna har sina egna förskoleråd, som träffas ett par gånger per termin, där föräldrar, förskolechef och personal för en dialog om olika verksamhetsfrågor. På flertalet förskolor finns också barnråd.

Målsättningen i staden är att minst hälften av medarbetarna har pedagogisk högskoleutbildning. Vid rekrytering strävar förskoleenheterna efter att det finns minst en

förskollärare i varje arbetslag för att säkerställa att man har rätt kompetens för uppdraget. Övergripande satsningar sker i staden genom att barnskötare ges möjlighet att utbilda sig till förskollärare. Satsningar behöver också göras i staden för att utveckla förskollärarnas ledarroll.

Den öppna förskolan är en uppskattad och efterfrågad mötesplats för både barn och vuxna. Verksamheten erbjuder stimulans och gemenskap till barn som inte är inskrivna i förskoleverksamhet samt stöd till föräldrar.

Stadsdelsnämndens mål täcker in de fem läroplansområdena; normer och värden, utveckling och lärande, barns inflytande, förskola och hem samt samverkan med skolan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
 Andel förskollärare av antal anställda	40 %	39 %	År
 Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik		fastställs 2015	År
 Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare	5 %	fastställs 2015	År
 Andel nöjda föräldrar	87 %	85 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	År
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	År
 Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,7	3,7	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden utveckla uppföljningen av personal och bemanning i såväl kommunala som fristående förskolor	2015-01-01	2015-12-31
 Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans utreda vilka krav man kan ställa på kommunala och fristående förskolor för att öka andelen förskollärare	2015-01-01	2015-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskolan och skolan.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

1. Förskolans arbetssätt utvecklar barns förståelse för likabehandling

Förväntat resultat

- Förskolorna uppfyller sina åtaganden med förväntade resultat.
- Målvärdet för indikatorn uppnås.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende normer och värden	89 %		År

Nämndmål:

2. Förskolans arbetssätt utvecklar barns språk- och kommunikationsförmåga samt nyfikenhet att utforska matematik, naturvetenskap och teknik

Förväntat resultat

- Förskolorna uppfyller sina åtaganden med förväntade resultat.
- Målvärdet för indikatorn uppnås.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	84 %		År

Nämndmål:

3. Förskolans arbetssätt utvecklar barns inflytande över förskolans miljö och verksamhet

Förväntat resultat

- Förskolorna uppfyller sina åtaganden med förväntade resultat.
- Målvärdet för indikatorn uppnås.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende barns inflytande	87 %		År

Nämndmål:

4. Förskolans arbetssätt utvecklar föräldrars möjlighet till delaktighet och inflytande av barns lärande och utveckling

Förväntat resultat

- Förskolorna uppfyller sina åtaganden med förväntade resultat.
- Målvärdet för indikatorerna uppnås.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende förskola och hem	86 %		År
Andel nöjda föräldrar i öppna förskolans brukarundersökning	88 %		År

Nämndmål:

5. Förskolans arbetssätt stödjer barns övergång till skolan i samarbete med föräldrar och skola

Förväntat resultat

- Förskolorna uppfyller sina åtaganden med förväntade resultat.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel förskolor som uppfyllt sina åtaganden för övergången till skolan	100 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan

Alla barn har rätt till förskola. Förskolan ska lägga grunden till ett livslångt lärande och tro på den egna förmågan och det är därför värdefullt att rikta omsorgs- och utbildningsinsatser med god kvalitet till de yngre åldrarna.

Barn med behov av särskilt stöd ska uppmärksammas tidigt. Stödet ska utformas så att det stärker barnets egen lust att lära och utvecklas samt främjar inkludering i gruppen. En översyn av den socioekonomiska fördelningsnyckeln ska genomföras under året för att åstadkomma en större träffsäkerhet.

Lässatsningen i förskolan i samarbete med Älvsjö bibliotek kommer att utökas. Det är en särskild satsning på barns läsning, lärande och reflektion. Syftet är att barnen ska få glädje i berättande och läsning samt utveckla läsförmåga och möjlighet till abstrakt tänkande. Ytterligare beskrivningar framgår under KF målet 1.2.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kultur- och utbildningsnämnden ska i samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra en lässatsning	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Förskolans arbetssätt utvecklar barns språk- och kommunikationsförmåga

Förväntat resultat

- Förskolorna uppfyller sina åtaganden med förväntade resultat.
- Målvärdet för indikatorn utveckling och lärande uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Mottagandet av ensamkommande barn i samband med ankomst övertas av socialjouren från och med 1 januari 2015. Socialjouren ansvarar för barnet från och med att barnet ankommer till Stockholms stad för att söka asyl, till dess att Migrationsverket anvisar barnet en plats och barnet flyttar till en kommun/stadsdel.

Individ och familjeomsorgens arbete ska präglas av hög kvalitet och respekt för den enskilde, utgå från personers egna förmågor/resurser och baseras på evidens och beprövad erfarenhet. Insatserna ska vara av god kvalitet och ett ledningssystem för kvalitetsarbete har utarbetats för att säkerställa detta.

BBIC (Barns Behov I Centrum) är grunden för utredningsarbetet när det gäller barn och ungdom och ASI-metoden (Addiction Severity Index) används vid utredningar och uppföljning av beslutade insatser för klienter med beroendeproblematik. En rad olika evidensbaserade metoder och arbetssätt tillämpas i arbetet med klienterna.

Enheten för barn och familj kommer att förstärkas med ytterligare socialsekreterare under 2015. En handläggare kommer att ha ett särskilt ansvar för kvalitetsutveckling kring samordnade individuella planer (SIP) inom området barn och unga med psykisk ohälsa. Pilotärenden med SIP-planer ska följas upp och utvärderas utifrån ett evidensbaserat arbetssätt. Nämnden ska också prioritera tillsynen och uppföljningen av barn och unga i familjehem, barn som lever med våld i nära relationer och barn till personer med missbruksproblematik.

Förebyggande och tidiga insatser kommer att utökas. Genom föräldrautbildningar och direkt stöd till barn/unga i skola och på fritiden kan individ- och familjeomsorgen bidra med utvecklingsstödande kunskaper. Preventionssamordnarens, fältarbetarnas och ungdomsmottagningens samarbete med skolor och fritidsverksamheter gör det möjligt att genom samtal och gruppverksamheter uppmärksamma och stödja ungdomar kring frågor och skeenden som upptar dem. Fältarbetarna kan också vägleda ungdomar till lämpliga aktiviteter. Detta arbete kommer att ha särskilt fokus på behoven i Solberga. Projektet "Framtid Stockholm" som pågår på Sjöängsskolan fortgår och medel för detta tilldelas nämnden för 2015.

Institutionsplaceringar ska i möjligaste mån undvikas till förmån för öppenvårdslösningar alternativt intensivt stöd direkt till vuxna, familjer och ungdomar. Stadsdelsnämndens öppenvårdsmottagning för missbrukare Team Sydväst, som drivs i samarbetet med landstinget och Skärholmens stadsdelsnämnd, har påbörjat ett utvecklingsarbete för att bredda och utveckla sina insatser. Detta inbegriper även arbetet med samordnade individuella planer.

För att säkerställa en rättssäker myndighetsutövning och trygga framtida kompetensförsörjning ska medarbetare med kort erfarenhet få en god introduktion, handledning och mentorstöd. Ett program för detta ska utarbetas under 2015. Utöver detta har socialnämnden tilldelats medel för utbildningsinsatser på såväl bas som specialistnivå som förvaltningen räknar med att få del av.

Myndighetsutövningen inom socialpsykiatri utvecklas löpande. Rättsäkerheten och enhetens systematiska uppföljning av insatser ska stärkas och befintliga rutiner ses över.

Stadsdelsnämnden har erhållit projektmedel så kallade PRIO-medel för riktade insatser inom området psykisk ohälsa. Stadens handlingsplan gällande PRIO-medel ska genomföras. Förvaltningen har tagit fram en aktivitetsplan där både beställare och kommunens egen regi kommer att arbeta med olika aktiviteter inom områdena hälsa, boende och sysselsättning samt samordnade individuella planer (SIP).

För att matcha målgruppens behov kommer en översyn att genomföras av den dagliga verksamheten Rondellen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med sociala insatsgrupper för målgruppen 20-29 år ska organiseras och hur det långsiktigt ska finansieras.	2015-01-01	2015-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med Arbetsförmedlingen och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på åtgärder för att säkerställa att nyanlända ges lika rätt och tillgång till sociala insatser som andra.	2015-01-01	2015-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att starta fler familjecentraler, med fokus på ytterstaden.	2015-01-01	2015-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna planera för utbyggnad av boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning.	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska förstärka det sociala arbetet exempelvis genom att förbättra arbetsvillkoren för socialsekreterarna.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Socialtjänsten präglas av hög kvalitet och utgår från varje persons behov, förmåga och egna resurser

Förväntat resultat

- De utredningar som genomförs och de insatser som ges är av sådan kvalitet att behovet av bistånd blir begränsat eller upphör.
- Andelen personer inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomförs är fortsatt hög.
- Aktivitetsplanen utifrån inventering av socialpsykiatriens målgrupp ska vara genomförd till 75 %.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatri	70 %	tas fram av nämnden	År
 Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	25 %	fastställs 2015	Tertial
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd	80 %	80 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
genomfördes			
 Andel uppnådda delmål inom socialpsykiatri	75 %	tas fram av nämnden	År
 Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	25 %	25 %	År

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden prioriterar det förebyggande arbetet och tidiga insatser till barn och unga

Förväntat resultat

- Färre ungdomar nyttjar droger.

Stadsdelsnämnden fastställer årsmål för nämndens indikatorer avseende resultat i stockholmsenkäten i samband med tertiärrapport 1.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	84 %	84 %	Tertiär
 Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	91 %	tas fram av nämnden	År
Andel elever i skolår 9 som i Stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol			År
Andel elever i skolår 9 som i Stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika			År
Berusningsdrickandet bland elever i skolår 9 enligt Stockholmsenkäten			År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar

Enligt stadens senaste medborgarundersökning är Älvsjöns invånare tryggare än stockholmarna i genomsnitt. Nämnden arbetar för att ytterligare förbättra tryggheten genom att ordna trygghetsvandringar och stödja områdets nattvandrare och föräldravandrare. Tryggheten i parkerna ökas genom fortlöpande slyröjning utmed parkvägar. Vid parkupprustningar görs alltid en översyn av belysningen. Kristallparken får i den pågående upprustningen bättre belysning och Lerkrogsparken som ska rustas 2016-2017 kommer att få helt ny belysning.

Kring stadsdelsområdets ungdomar arbetar nämnden tillsammans med den lokala polisen utifrån det samarbetsavtal som tecknats. Nämndens lokala trygghets- och säkerhetsråd arbetar för generellt minskad brottslighet. Säkerheten i de egna verksamheterna bearbetas genom den årliga risk- och sårbarhetsanalysen samt utifrån anmälningar av incidenter i Risk-systemet.

Parkskötseln i Älvsjö får gott betyg av invånarna jämfört med staden som helhet. Under 2015 genomförs kampanjen "Håll Älvsjö rent" för att minska nedskräpningen. Älvsjös parkplan, som togs fram 2008, kommer under 2015 att uppdateras med hjälp av parkinvesteringsmedel. Där ingår också en samrådsprocess med invånarna. Upprustningen av parkleken Kristallen avslutas med den sista etappen, som innebär en upprustning av plaskdammen och nytt pumphus för bättre rening. I Älvsjöskogen genomförs ytterligare underhållsåtgärder inför bildandet av naturreservat och för detta söks separata medel. För bättre tillgänglighet i parker söks medel för bland annat fler bänkar, asfaltering av grusstigar och åtgärder av vattensjuk parkmark. Nämnden ska också se över hur Solbergaskogen kan få ett bättre skydd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för levande lokala centrum	2015-01-01	2015-12-31
 Kommunstyrelsen ska under 2015 göra en översyn med inriktningen att delar av ansvaret för park, natur och gatuskötsel kan tillföras stadsdelsnämnderna. Parallellt ska en översyn göras av stadsdelsnämndernas ansvar och indelning med inriktning att stärka lokalt inflytande, effektiv förvaltning och rättsäkert bemötande av invånarna.	2015-01-01	2015-12-31
 Trafiknämnden ska, i samråd med stadsdelsnämnderna, ta fram prioriterade förslag för hur de medel som reserverats för reinvesteringar ska användas.	2015-01-01	2015-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med intresserade stadsdelsnämnder studera förutsättningarna för att införa direktvalda stadsdelsnämnder.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Parker och naturområden upplevs välskötta och är tillgängliga

Förväntat resultat

- Fler älvsjöbor är nöjda med skötseln och städningen av parker och naturområden.
- Aktiviteterna är genomförda vid årets slut.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	65 %	62 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Inventering av tillgänglighetsanpassad lekutrustning på lekplatserna	2012-01-01	2015-12-31
Kampanjen "Håll Älvsjö rent" genomförs	2015-01-01	2015-12-31
Solstädning - extra städinsatser vid vackert väder och vid särskilda evenemang	2012-01-01	2015-12-31
Vid upprustning eller nyanläggning av parker ska dessa tillgänglighetsanpassas	2011-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Älvsjö upplevs tryggt

Förväntat resultat

- Fler älvsjöbor känner sig trygga i sitt stadsdelsområde.
- Indikatorsmålen är uppfyllda och aktiviteten är genomförd.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	75 %	74 %	År
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA	100 %	100 %	År
Antal trygghetsvandringar	2		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Incidenter ska rapporteras i RISK	2013-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Takten i bostadsbyggandet är hög i Älvsjö. Under 2015 planeras inflyttning i 90 lägenheter i Älvsjö centrum och i 100 lägenheter på Rubinvägen i Solberga. Byggstart planeras för 370 studentlägenheter intill Stockholmsmässan, ett 16-våningshotell i Älvsjö centrum och nya bostäder i Kabelverket etapp 1.

Bostäder med särskild service enligt LSS är ett prioriterat område. Inom programområdet Kabelverket planerar förvaltningen, tillsammans med Familjebostäder, att inrymma en gruppboende om sex lägenheter för LSS-boende i kvarteret Sandaletten. Förvaltningen kommer också se över möjligheten att inrätta ett antal servicelägenheter inom området.

Planering pågår att öppna en gruppboende med sex platser på Armborstvägen samt ytterligare ett LSS boende med sex platser på Fru Marias väg.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen och fastighetsnämnden inventera möjligheten att bygga om/omvandla befintliga byggnader till gruppboende eller serviceboende	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska redovisa hur arbetet med att tillgodose behovet av bostäder med särskilt stöd och service fortskrider. Arbetet ska redovisas till kommunstyrelsens genomförandegrupp	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna, fastighetsnämnden, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra säkerställa att minst fem procent av lägenheterna i exploateringsprojekt med minst 100 bostäder avsätts till omsorgslägenheter	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden verkar för att det tillkommer fler bostäder med särskild service i stadsdelsområdet

Förväntat resultat

- En gruppbofastad färdigställs.
- Projektering av ytterligare bostäder med särskild service pågår.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6	tas fram av nämnden	År
 Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6	tas fram av nämnden	År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Ambitionen för barn och ungas fritidsaktiviteter kommer att öka. Alla unga ska ges samma möjligheter. Verksamheten på Ungdomens hus och mötesplatsen på Johan Skytteskolan ska vidareutvecklas och särskilt beakta att ungdomarna ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur. Under våren ska möjligheten att bedriva en mer riktad fritidsverksamhet för åldersgruppen 12-14 år i Solberga utredas.

Dagkollo och liknande aktiviteter under loven anordnas i förebyggande syfte. Aktiviteterna planeras och genomförs av Ungdomens hus och parkleken Kristallen.

Upprustningen av parkleken Kristallen färdigställs under året. Verksamheten får därmed en nystart och ska utvecklas ytterligare. Parkleken stärks och kompletteras genom annan verksamhet i lokalerna.

Ungdomar ges möjligheter till inflytande i frågor som berör dem genom att de aktivt tillfrågas. En årlig enkätundersökning genomförs på Ungdomens hus. Ungdomar ska också ha forum för inflytande som de själva är med och utformar. Ungdomsråd ska inrättas och enheten för fritiden är en lämplig plattform för detta i nära samarbete med stadsdelsområdets skolor.

Möjligheterna till spontanidrott är relativt goda i Älvsjö. I Älvsjöskogen finns ett motionsspår och ett utegym. I parkerna finns ett flertal mindre bollplaner, varav två har konstgräs. Vid Långsjöbadet finns en plan för beachvolleyboll och i området finns även en tennisplan och en BMX-bana. Inför 2015 planerar nämnden för en skateboardramp i Solberga och ska utreda placering av ytterligare ett utegym.

Nämndmål:

Fritidens verksamheter erbjuder utvecklande aktiviteter och en trygg miljö

Förväntat resultat

- Målvärdet för indikatorn uppnås.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel ungdomar som är nöjda med Ungdomens Hus	88 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Parkleken Kristallen ska upprustas, tillgänglighetsanpassas och verksamheten ska utvecklas	2014-01-01	2015-12-31
Inkludera barn och ungdomar med funktionsnedsättning i nämndens fritidsverksamheter	2012-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Älvsjöborna erbjuds möjlighet till spontanidrott

Förväntat resultat

- En skateboardanläggning färdigställs.
- Motionsspåret i Älvsjöskogen rustas.
- Ytterligare ett utegym planeras.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter		fastställs 2015	År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.8 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Äldreomsorgens insatser för den enskilde ska vara av god kvalitet och utformas tillsammans med honom eller henne, vid behov i samverkan med anhöriga/närstående, god man eller förvaltare. Äldreomsorgen ska erbjuda en god service och omsorg med ett gott bemötande, särskilt fokus under året är den äldres möjlighet till delaktighet, trygghet, utevistelser, vällagad mat och möjlighet till social gemenskap.

Samverkan med landstinget är ett prioriterat område och det lokala samverkansprogrammet för personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt som tagits fram kommer att implementeras.

Biståndsbedömning

Under året ska staden utvärdera och följa upp riktlinjer gällande hemtjänst, boende och korttidsvård. Utgångspunkten är den äldres delaktighet och möjlighet till självbestämmande. Rättsäkerheten och enhetens systematiska uppföljning av insatser ska stärkas och befintliga rutiner utvecklas. Stadsdelsförvaltningen kommer under året att fortsätta följa effekterna av tidsredovisningssystemet inom hemtjänsten.

Hemtjänst

Alla äldre ska ha möjlighet att välja kommunal hemtjänst. Ickevalsalternativet inom hemtjänsten kommer från och med 2015 att utgöras av hemtjänstutförare i egen regi. Initialt

kommer stadsdelsförvaltningen att samverka med Skärholmen samt Enskede-Årsta-Vantör. Verksamhet för hemtjänst och larmmottagning inom Älvsjö stadsdelsområde kommer att planeras och starta under året. Fokusområden för utveckling av insatser inom hemtjänsten är trygghet, kontinuitet och delaktighet.

Sociala mötesplatser

Älvsjöträffen är en öppen verksamhet som vänder sig till alla äldre i Älvsjö. Verksamheten finns på servicehuset och erbjuder olika former av sociala och kulturella aktiviteter. Älvsjöträffens aktiviteter kommer att utvecklas under året för att både ge möjlighet till och passa fler äldre som vill delta i en social gemenskap.

Anhörigstöd och förebyggande arbete

Anhörigkonsulenterna vänder sig till anhöriga och närstående till äldre samt personer med funktionsnedsättning. Målet är att ge de anhöriga, stöd, kunskap och information för att förebygga ohälsa. Älvsjö stadsdelsförvaltning samarbetar med Hägersten-Liljeholmen om stöd via anhörigkonsulenter. Konsulenterna arbetar kontinuerligt för att möta upp de anhöriga där de finns. Bland annat kommer anhöriggrupper att erbjudas på alla särskilda boenden och hos flera av de privata hemtjänstutförarna.

Alla över 80 år, som inte är beviljade någon biståndsinsats, erbjuds hembesök som en utveckling av förvaltningens förebyggande arbete.

Tryggt boende – Senior center

Äldre ska ha möjlighet till ett tryggt boende med utgångspunkt i äldreomsorgens värdegrund. Inom stadsdelen finns i egen regi Älvsjö servicehus. Verksamheten på servicehuset kommer att fortsätta arbetet med att öka den boendes nöjdhet. Samtliga medarbetare ingår i reflektionsgrupper där olika etiska frågor diskuteras utifrån värdeord som den boendes trygghet och delaktighet. Den gemensamma dialogen ger kunskap som bidrar till utveckling och förändring av rutiner och arbetssätt.

I samma kvarter i anslutning till servicehuset kommer 31 stycken seniorlägenheter för äldre att finnas för uthyrning från och med 1 maj 2015.

Seniorlägenheter, servicehuset, hemtjänst, Älvsjöträffen, restaurangen samt Kristallgårdens vård och omsorgsboende kommer tillsammans vara utgångspunkten för stadsdelsförvaltningens planerade seniorcenter.

Solberga vård och omsorgsboende samt korttidsboende riktar sig till personer med demenssjukdom. Prioriterade områden för 2015 är delaktighet, måltidssituationen och utevistelser. Den hälso- och sjukvård som bedrivs på vård- och omsorgsboenden ska vara av god kvalitet. Registrering i Senior Alert samt palliativa registret ger underlag för analys och kommer vara en del i verksamhetsutvecklingen.

Uppföljning och utveckling av kvalitet

Uppföljning av verksamheten inom äldreomsorgen är en del i att kvalitetssäkra insatserna till den enskilde och säkerställa att stadsdelsförvaltningen har den äldres fokus. Genom uppföljningen får förvaltningen och verksamheterna kunskap om utvecklingsområden, styrkor och svagheter för att styra mot arbetssätt och insatser som har hög kvalitet.

Verksamhetsuppföljningen omfattar alla verksamheter som bedrivs i stadsdelsnämndens egen regi eller som entreprenad samt verksamheterna vid ett antal privata vård- och

omsorgsboenden och hemtjänstenheter som har ramavtal med Stockholms stad. Uppföljningen omfattar; uppföljning enligt utarbetad mall, brukarundersökning, fokusgrupp, individuppföljning, observationer, sammanställning av inkomna klagomål och synpunkter samt ILS – uppföljning av mål indikatorer och aktiviteter. Den nya funktionen som observatör/verksamhetsuppföljare är från och med 2015 permanentad.

Stadsdelsförvaltningen kommer att genomföra dialogmöten med hemtjänstutförare och vård- och omsorgsboenden i Älvsjö samt genomföra fokusgruppen med brukare och brukarföreträdare (t.ex. pensionärsråd) i syfte att utveckla och förbättra kvalitén.

Under året ska samtliga verksamheter i egen regi ta fram och fastställa lokala ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska, i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna, utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna och äldrenämnden ska i samverkan ta fram ett system som ger en samlad bild av äldres synpunkter på äldreomsorgen i hela staden	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska delta i stadens utredning av arbetstidsförläggning och heltidsnorm för grupper med särskilt utsatta arbetsvillkor	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med äldrenämnden och kommunstyrelsen utreda om riktlinjerna är underfinansierade samt behov av justering med hänsyn till boendelöftet 85+	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska införa könsuppdelad statistik i verksamheten	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska se till att alla äldre kan välja kommunal hemtjänst och kommunal utförare av trygghetslarm	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden ta fram en tydlig rättighet till utevistelser i vård- och omsorgsboende	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska utöka arbetet och registrerandet i Senior alert och svenska palliativregistret för att gynna verksamhetsutvecklingen inom äldreomsorgen	2015-01-01	2015-12-31
 Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen se över den långsiktiga kvalitetsuppföljningen och behovet att återinföra äldreomsorgsinspektörer respektive tillsynspersoner över social omsorg. Utredningen samordnas med kommunstyrelsens uppföljning av den fördjupade kvalitetsuppföljningen.	2015-01-01	2015-12-31
 Äldrenämnden ska initiera en utvärdering av valfrihetssystemet och ersättningssystemet inom hemtjänsten för att skapa en mer hållbar organisation och öka inflytandet för de äldre och de anställda, i samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

1. Äldreomsorgen ska underlätta för de äldre som bor kvar hemma

Förväntat resultat

- Målvärden för de indikatorer som mäter de äldres nöjdhet med den hemtjänst de får uppnås.
- Dialogmöten har genomförts.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
Kontinuitet i omsorgen - hemtjänst i ordinärt boende	14	2015	År
Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	77 %	77 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	86 %	86 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden genomför dialogmöten med de största hemtjänstutförarna i Älvsjö	2014-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

2. Äldre ges genom en helhetssyn förutsättningar för delaktighet och trygghet

Förväntat resultat

- Målvärden för indikatorer som mäter de äldres nöjdhet med den vård- och omsorg de erhåller uppnås.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel personer som får en daglig utevistelse - vård och omsorgsboende		fastställs 2015	År
Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	95 %	95 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	77 %	77 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	90 %	90 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Boende i vård- och omsorgsboende (egen regi) bedöms för fallrisk, risk för trycksår och undernäring, inom två veckor efter inflyttning	2014-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Verksamheterna inom äldreomsorgen ska utveckla kvalitén vid måltidssituation	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

3. Anhöriga och närstående erbjuds stöd som underlättar deras situation

Förväntat resultat

- Andelen anhöriga som är nöjda med det stöd de får i anhörigrupper ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel anhöriga som är nöjda med det stöd de får i anhörigrupper	85 %		År

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Nämndens verksamheter har en hög miljömedvetenhet och arbetar i enlighet med stadens miljöprogram och nämndens miljöhandlingsplan. Nämnden har en hög andel inköpta ekologiska livsmedel och en hög andel enheter som samlar in matavfall. Under 2015 satsar nämnden på att ytterligare öka detta. Information om klimatsmarta val kommer att erbjudas invånarna på medborgarkontoret.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholm är klimatneutralt

Nämnden bidrar till att skapa ett klimatneutralt Stockholm genom att verksamheterna arbetar i enlighet med stadens miljöprogram och nämndens miljöhandlingsplan. Under året kommer miljöhandlingsplanen att uppdateras i samarbete med förvaltningens chefer. Det som framför allt påverkar de klimatförändrande utsläppen är energianvändningen, inköp av varor och tjänster samt transporter. Alla verksamheter sorterar papper och förpackningar. De flesta förskolekök har separat hämtning av matavfall för biogastillverkning. Förvaltningskontorets två tjänstebilar är miljöbilar, det finns tjänstecyklar och eventuellt kan en eleykel tillkomma.

Nämndmål:

Klimatbelastningen från stadsdelsnämndens verksamheter är låg

Förväntat resultat

- De målvärden som satts upp för miljöindikatorerna uppnås.
 - Förvaltningen arbetar i enlighet med stadens miljöprogram och nämndens miljöhandlingsplan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	63 %	fastställs 2015	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel elbilar	50 %	10 %	År
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	Tertial
 Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon	90 %	tas fram av nämnd/styrelse	Halvår
 Elanvändning per kvadratmeter	70 kwh/kvm	32 kWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Uppdatera nämndens miljöhandlingsplan tillsammans med förvaltningens chefer	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har ren luft och rent vatten

Nämnden bidrar till minskade partikelhalter i luften och minskade föroreningar i dagvattnet genom att verksamheternas tjänstebilar har odubbade vinterdäck.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel dubbdäck	0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil

Nämndens verksamheter har en hög andel ekologiska livsmedel. Flera enheter ligger över 50 procent och övriga kommer att uppmuntras att öka sin andel. Verksamheterna kommer också att informeras om möjligheten att minska sin klimatbelastning genom att servera mer vegetarisk mat.

På medborgarkontoret kommer besökarna att erbjudas information om miljöanpassade val i vardagen av samhälls-/konsumentvägledare.

Miljön i förskolan och dess närområde ska vara giftfri. Eftersom yngre barn är känsligare och mer utsatta än äldre, är förskolan prioriterad. En hälsosam förskolemiljö handlar om allt från mat och leksaker till städning och byggmaterial. En plan för detta arbete ska tas fram.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	30 %	25 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram kriterier för att undvika barns exponering för skadliga kemikalier på stadens förskolor inom ramen för kemikalieplanen	2015-01-01	2015-12-31
 Konsumentrådgivningen ska ges ett uppdrag kring konsumentinformation om etisk och miljömässig konsumtion.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter främjar möjligheterna att välja en miljövänlig livsstil

Förväntat resultat

- Målvärdet för indikatorn uppnås.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

För att skapa bra förutsättningar för Älvsjös nya centrum samarbetar stadsdelsnämnden med Älvsjö företagareförening och dess nybildade centrumgrupp. Utvecklingen av Älvsjö med fler bostäder ger ett ökat intresse för etableringen av företag.

Alla vuxna vill och ska ges möjlighet att själva kunna försörja sig och sina familjer. Fokus i arbetet är att försöka få personer i egen försörjning. Barnperspektivet väger tungt i beslut om ekonomiskt bistånd. Stor vikt läggs på hushållsekonomisk rådgivning och individuellt utformade insatser. För att underlätta inträdet på arbetsmarknaden ska stadsdelsnämnden tillhandahålla tidsbegränsade anställningar. Stadsdelsnämnden ska planera för att erbjuda ungdomar feriearbeten under både sommar- och vinterferier.

Stadsdelsnämnden ska vara kostnadseffektiv och frigöra resurser för kärnverksamheterna. Nämnden ska styra och prioritera så att de politiska målen uppfylls och verksamheternas uppdrag genomförs. Verksamheterna måste planeras och anpassas så att de ryms inom fastställd budgetram och förvaltningens resursanvändning ska vara effektiv och omedelbara åtgärder vidtas vid befarade underskott.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Företag väljer att etablera sig i Stockholm

Utvecklingen av Älvsjö med nya bostäder och ett nytt centrum skapar en attraktiv stadsmiljö, som ger ett ökat intresse för etablering av företag. Nämnden samarbetar bland annat med den lokala företagareföreningen och dess nybildade centrumgrupp, för att skapa bra förutsättningar för Älvsjös nya centrum. Programmet för den omfattande exploateringen av området Älvsjö-Örby har fått en nystart och nämnden medverkar även där.

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden verkar för att skapa bra förutsättningar för företag inom Älvsjö stadsdelsområde

Förväntat resultat

- Förvaltningen bidrar till företagsetableringar genom ett gott samarbete kring exploateringen av stadsdelsområdet.
- Samarbetet kring Älvsjö centrum fungerar bra.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden anordnar möten om Älvsjö centrum med lokala aktörer	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Alla vuxna vill och ska ges möjlighet att själva kunna försörja sig och sina familjer. Fokus i arbetet ska läggas på att få ut personer i egen försörjning. Barnperspektivet ska väga tungt i beslut om ekonomiskt bistånd.

Stadsdelsnämnden bedriver ett aktivt och evidensbaserat arbete genom att använda de instrument för initial och fördjupad bedömning, som införts i verksamheten. Stort fokus läggs på att minska människors behov av bistånd, bland annat genom hushållsekonomisk rådgivning och individuellt utformade insatser. I den öppna mottagningen för budget- och skuldrådgivning erbjuds barnfamiljer rådgivning inom en vecka.

Barns behov ska särskilt beaktas när vuxna söker ekonomiskt bistånd. För att ge dem samma möjligheter som andra barn i bland annat skolarbetet tillgodoses deras tillgång till IT. Stadsdelsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden vidareutveckla arbetet med det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19 åringar. Behovet av SL-kort ska också tillgodoses inom ramen för Stockholms stads ekonomiska bistånd.

För att motverka felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska rutinerna vidareutvecklas.

Jobbtorg Stockholm samordnar stadens insatser för att stödja arbetslösa bidragstagare till egen försörjning. Genom Jobbtorg Stockholm garanteras alla som idag får ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet en snabb individuell bedömning och en aktivitetsplan. För att underlätta inträdet på arbetsmarknaden ska stadsdelsnämnden tillhandahålla tidsbegränsade anställningar som riktas till denna målgrupp. Med hjälp av utbildning, handledning och arbete får individen viktiga erfarenheter samtidigt som kvaliteten i välfärden kan stärkas. Stadsdelsnämnden har utökat antalet offentligt skyddade anställningar (OSA).

Stadsdelsnämnden fokuserar sina insatser till gruppen individer som inte ingår i Jobbtorg Stockholms målgrupper. Metoderna utvecklas så att de anpassas till de personer som är i behov av insatser utifrån att alla ska kunna komma ut i arbete. Syftet är att förbereda denna grupp för insatser hos Jobbtorg Stockholm.

Stadsdelsnämnden ska planera för att erbjuda ungdomar feriearbeten under både sommar- och vinterferier.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska ansvara för att i samverkan med stadens nämnder och bolag genomföra ett utvecklingsarbete med syfte att stadens praktikplatser ska anpassas till de behov som finns hos jobbtorgens aspiranter. Stadens nämnder och bolag ska medverka i denna samverkan och i arbetet med att bereda aspiranterna praktiktillfällen	2015-01-01	2015-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna kartlägga behovet av lokala jobbtorg ung och påbörja uppstart av två verksamheter	2015-01-01	2015-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka i syfte att främja samordning, utveckling och en effektiv uppföljning av stadens arbetsmarknadsåtgärder. Arbetsmarknadsnämnden ska vara sammankallande för denna samverkan	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra tidsbestämda anställningar, yrkesintroduktionsanställningar och lärlingsanställningar inom sina verksamheter.	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna, äldrenämnden och arbetsmarknadsnämnden ska göra det möjligt för elever på omsorgsprogrammet och omsorgscollege att få feriejobb i stadens äldreomsorg.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Invånare i Älvsjö är eller ska bli självförsörjande

Förväntat resultat

- Fler personer som är beroende av ekonomiskt bistånd kommer ut i arbete eller studier.
- De personer som saknar arbetsförmåga eller är sjuka får stöd samt vägledning så att fler kommer ut i egen försörjning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	6 st	500 st	Tertial
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	80 st	5100 st	År
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,1 %	2,0 %	Tertial
 Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,9 %	1,2 %	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Budgethållning är en förutsättning för kvalitet och stabilitet i verksamheterna.

Verksamheterna måste därför kontinuerligt planeras och anpassas så att den ryms inom fastställd budgetram.

Ekonomiavdelningen svarar för utveckling av metoder och stöd till budgetansvariga chefer.

Ekonomiska analyser och prognoser ingår i berörda chefers ansvar och uppdrag. Det är av stor vikt att budgeteringen är noggrann och prognoserna tillförlitliga. Budgetansvariga ska vid behov fatta beslut om åtgärder.

Nämnden fortsätter arbetet med att försöka effektivisera och minska administration och lokalkostnader till förmån för kärnverksamheterna. Alla enheter ska genomföra risk- och väsentlighetsanalyser och ha en väl fungerande intern kontroll.

För att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i verksamheterna kommer förvaltningen arrangera gemensamma halvdagar för alla enhetschefer som innehåller utveckling av kvalitet och ledarskap. Enheterna fortsätter också arbetet med att ta fram verksamhetsanpassade ledningssystem för kvalitetsarbete. Minst en enhet kommer att delta i årets kvalitetsutmärkelse och minst tre enheter kommer att delta i stadens egen mäsas med goda exempel.

Nämndmål:

Nämndens budget är i balans

Förväntat resultat

- Budgeten är i balans.
- Prognossäkerheten ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Administrationens andel av de totala kostnaderna	4,45 %	minska	År
 Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	1 st	tas fram av nämnden	År
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndens ekonomiska förutsättningar

I budgeten beslutar kommunfullmäktige om medel per verksamhetsområde. Dessa medel fördelas i sin tur till respektive stadsdelsnämnd via kommunfullmäktiges beslutade system för resursfördelning. Älvsjö stadsdelsnämnd har tilldelats sammanlagt 563,4 mnkr i nettobudget 2015 för verksamheterna. Kommunfullmäktiges budget förutsätter att medel omfördelas för att finansiera nämnd- och förvaltningsadministration. I budget 2015 har 24,4 mnkr omfördelats från övriga verksamheter.

Investeringsbudgeten för 2015 är 5,6 mnkr, varav 0,9 mnkr avser investeringar i maskiner och inventarier och 4,7 mnkr avser parkinvesteringar.

Slutlig justering av nämndens budget för förskola och stöd- och service till personer med funktionsnedsättning kommer att ske efter avläsning av antalet prestationer för 2015.

Budget per verksamhetsområde

Driftverksamhet (mnr) Verksamhetsområde	Budget 2015 kostn	Budget 2015 int	Ingår omslutn förändr.	Begärda budget-just.	Budget 2015 netto	Budget netto KF/KS	Prognos okt 2014 netto	Bokslut 2013 netto
Nämnd och förvaltningsadmin.	25,1	-0,7	0,7		24,4	0,0	22,2	23,4
Individ- och familjeoms	54,9	-3,8	2,9		51,2	47,5	54,8	53,9
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>16,0</i>	<i>-2,3</i>	<i>2,3</i>		<i>13,7</i>	<i>16,1</i>	<i>14,9</i>	<i>-2,6</i>
Stadsmiljö	7,1	0,0	0,0	0,4	7,5	5,2	7,8	7,1
Avskrivningar	1,0	0,0	0,0	0,7	1,7	1,0	1,1	3,5
Internräntor	0,6	0,0	0,0		0,6	0,6	0,6	0,6
Förskoleverksamhet	161,9	-11,7	0,0		150,2	157,6	145,7	141,2
Äldreomsorg	267,5	-77,1	71,6		190,5	199,9	174,1	159,2
Funktionsnedsättning	137,0	-29,5	29,5		107,5	112,8	111,0	110,6
Barn kultur och fritid	9,0	-0,6	0,6		8,4	15,1	8,1	8,0
Arbetsmarknadsåtg	3,8	-1,6	0,4		2,2	2,3	1,3	1,0
Ekonomiskt bistånd	21,2	-0,8	1,1		20,4	21,4	22,8	21,7
<i>varav handläggning</i>	<i>5,4</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>		<i>5,4</i>	<i>4,1</i>	<i>5,3</i>	<i>5,7</i>
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,1	0,3
Summa	689,1	-125,7	106,7	1,1	564,5	563,4	549,6	530,5

Nämnd- och förvaltningsadministration

Resursfördelningssystemet ger inte någon särskild tilldelning av medel för nämnd- och förvaltningsadministration. För att finansiera detta har ett administrativt avdrag gjorts på alla verksamhetsområden. Nettobudgeten för nämnd- och förvaltningsadministration är 24,4 mnr 2015, vilket är 2,2 mnr högre jämfört med prognosen för 2014. Det beror framförallt på att prognosen för 2014 innehåller engångsintäkter i form av försäkringsersättning för branden i förvaltningshuset i maj 2014.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Nettobudgeten för individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri för 2015 uppgår till 51,2 mnr, vilket är 3,6 mnr lägre jämfört med prognosen för 2014. Budgeten förutsätter fortsatta effektiviseringsåtgärder för samtliga verksamheter inom verksamhetsområdet.

I budgeten har 6,0 mnr omfördelas från verksamhetsområdet barn, kultur och fritid till verksamheten för barn- och ungdom inom individ- och familjeomsorgen.

Verksamheten barn och ungdom har fått 1,6 mnr mer i budget 2015 jämfört med 2014 och vuxna och socialpsykiatri har fått ökad ram med 0,3 mnr respektive 0,9 mnr. Samtidigt har kostnaderna och antal ärenden inom barn- och ungdomsverksamheten ökat under 2014. Inom vuxenenheten och enheten för barn och familj är inriktningen att prioritera de öppenvårdsinsatser som behövs för att undvika eller förkorta tiden för institutionsvård.

Stadsmiljö

Stadsmiljöverksamhetens nettobudget för 2015 har minskat med 0,7 mnr jämfört med

prognosen för 2014. Minskningen beror på att prognosen för 2014 innehåller extra budgetmedel för upprustning av naturreservatet Älvsjöskogen samt medel inom ramen för Vackra Stockholm.

Nämnden begär budgetjustering för ytterligare åtgärder i naturreservat Älvsjöskogen med 0,4 mnkr. Den begärda budgetjusteringen beskrivs närmare under rubriken *Budgetjusteringar*.

Avskrivningar och ränta

Nettobudgeten 2015 för avskrivningar är 1,0 mnkr och för ränta 0,6 mnkr, vilket totalt är 0,1 mnkr lägre än prognosen för 2014.

Nämnden begär budgetjustering med 0,7 mnkr för ökade avskrivningskostnader för parkinvesteringar med anledning av stadens övergång till komponentavskrivning från och med januari 2015. Se vidare under rubriken *Budgetjusteringar*.

Förskola

Nettobudgeten 2015 för förskoleverksamheten uppgår till 150,2 mnkr och är 4,5 mnkr högre jämfört med prognosen för 2014. Tilldelad ram har beräknats utifrån barnantalet i mars 2014. Förvaltningen bedömer att antalet prestationer kommer att vara oförändrat 2015. För förskolan tilldelas nämnden medel utifrån schablonbelopp per inskrivet barn. Avläsningen av antalet barn under året görs strikt varje månad och justering av budget sker i slutet av året. Utöver schablonen har ett socioekonomiskt tilläggsanslag om 10,3 mnkr fördelats vilket är 0,8 mnkr högre tilldelning än 2014. Schablonen per barn 2015 har höjts med 2,2 procent för förskola och förskolepengen utgör 80 procent av schablonen. Utöver förskolepengen fördelas medel för barn i behov av särskilt stöd till förskolorna.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens nettobudget för 2015 uppgår till 190,5 mnkr och är 16,4 mnkr högre jämfört med prognosen för 2014. Behovet av insatser i vård- och omsorgsboenden 2015 ligger något högre än snittet för 2014. Ersättningsnivåerna för vård- och omsorgsboende har indexuppräknats med 2,1 procent. Lokalschablonen är oförändrat jämfört med 2014.

Det nya ersättningssystemet för hemtjänst i ordinärt boende inklusive nytt tidredovisningssystem som införts under 2014 har inneburit ökat antal beställda timmar, en hög utförandegrad och därmed ökade kostnader under 2014. Budgeten för 2015 har beräknats utifrån en snittvolym för beställda timmar under 2014. Ersättningen för hemtjänst i ordinarie boende, avlösning och ledsagning har räknats upp med 4 procent och ersättningen för dagverksamhet för äldre har höjts med 3 procent jämfört med 2014.

Enligt befolkningsprognosen ökar antalet äldre relativt mycket under 2015 jämfört med föregående år och det byggs många bostäder i Älvsjö. Det innebär en osäkerhet gällande kostnadsutvecklingen inom äldreomsorgen.

Korttidsvård och servicehus ingår inte i valfrihetssystemet och för dessa boendeformer beslutas ersättningsnivåerna av stadsdelsnämnden. Ersättningsnivåerna för servicehus föreslås likt ersättningen för hemtjänst att öka med 4 procent. Nivån på grundersättningen, servicehusets bottenplatta, föreslås till 9 890 kr/månad. Ersättningen till utförarna redovisas i bilaga 2.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Nettobudgeten 2015 för stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppgår till 107,5 mnkr och är 3,5 mnkr lägre än prognosen för 2014. Under flera år har verksamheten visat underskott mot budget. Under 2014 har kostnaderna minskat mycket främst tack vare noggranna ärendeuppföljningar och omförhandling av avtal utanför Lagen om valfrihet (LOV). Budgeten för 2015 förutsätter ytterligare effektiviseringsåtgärder. Budgeten justeras i samband med tertialrapport 2 utifrån avläsning av det genomsnittliga antalet prestationer per mars och augusti 2015. Ersättningsnivåerna för barn- och vuxenboenden är höjda med 3,1 procent och med 4,6 procent för daglig verksamhet och korttidshem jämfört med 2014.

Barn, kultur och fritid

Nettobudgeten 2015 för kultur- och föreningsverksamhet uppgår till 8,4 mnkr och är 0,3 mnkr högre än prognosen för 2014. Av tilldelad ram för verksamhetsområdet har 6,0 mnkr omfördelats till verksamheten barn och ungdom inom individ och familjeomsorgen. Verksamhetsområdet innehåller bland annat kostnader för allmän kultur, sommarkollo, fältassistenter, Ungdomens hus och parkleken Kristallen. Intäkterna avser främst intäkter för sommarkollo.

Arbetsmarknadsåtgärder

Nettobudget 2015 för arbetsmarknadsåtgärder uppgår till 2,2 mnkr och är 0,9 mnkr högre jämfört med prognosen för 2014. I budgeten ingår bland annat kostnader om 0,8 mnkr för feriearbetande ungdomar samt kostnader och intäkter avseende OSA-anställningar.

Ekonomiskt bistånd

Nettobudget 2015 för ekonomiskt bistånd uppgår till 20,4 mnkr och är 2,4 mnkr lägre jämfört med prognosen för 2014. Osäkerhet finns gällande utvecklingen inom ekonomiskt bistånd. Det genomsnittliga antalet bidragshushåll 2014 har minskat med 3 procent jämfört med 2013 medan den genomsnittliga kostnaden för försörjningsstöd har ökat med 7 procent. Budgeten för 2014 förutsätter att antalet bidragshushåll i snitt fortsätter att minska jämfört med 2014 samt att kostnaderna minskar. Den största utmaningen är att lyckas få ut dem i arbete som står långt borta från arbetsmarknaden.

Övrig verksamhet

Det har inte tilldelats någon budget 2015 för verksamhetsområdet. Kostnaderna för övrig verksamhet har avsett eftersläpande kostnader från avvecklingen av Älvsjö sjukhem. Dessa kostnader kommer att upphöra under 2014.

Investeringar

Nämndens totala investeringsbudget 2015 uppgår till 5,6 mnkr. Investeringsbudgeten för maskiner och inventarier är 0,9 mnkr. Investeringsbudgeten för parkinvesteringar uppgår till 4,7 mnkr, varav 0,7 mnkr avser mindre parkinvesteringar.

Arbetet med att rusta upp parkleken Kristallen har genomförts i etapper. 2015 genomförs den sista etappen som innebär en upprustning av plaskdammen samt ett nytt pumphus. Investeringsbudgeten 2015 för Kristallparken uppgår till 3,5 mnkr.

Nämndens parkplan kommer att uppdateras under 2015. Där ingår även samråd med

invånarna. Investeringsbudgeten för en ny parkplan uppgår till 0,5 mnkr.

Nämnden ansöker även om budgetjustering med 1,1 mnkr för tillgänglighetsfrämjande åtgärder i parker (0,8 mnkr) och för investering i ny portabel ljudanläggning för möten anordnade av nämnd och stadsdelsförvaltning (0,3 mnkr). Se vidare under rubriken *Budgetjusteringar*.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt.

Resultatenheter

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning ska resultatenheter definieras och fastställas i nämndens verksamhetsplan. Förvaltningen har utformat överenskommelser med resultatenhetscheferna där gällande regler för resultatenheter tydligt framgår.

Stadsdelsnämndens resultatenheter visas nedan.

Resultatenheter	
Förskola	
Resultatenhet 1	Akleja, Vågavilja, Långsjö, och Rödkulla
Resultatenhet 2	Lillskogen, Matrisen, Mullegården och Solkatten
Resultatenhet 3	Baltazar, Snöripan och Muminstugan
Resultatenhet 4	Skogsgläntan, Trollsländan och Eken
Resultatenhet 5	Citrusgården, Prästängen och Solängen
Resultatenhet 6	Sjöstjärnan, Sylvester och Äppelängen
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning (intraprenad)	
Brännkyrka gruppboende	
Folkparksvägens gruppboende	
Kvarnstugans gruppboende	
Sjöholmens gruppboende	
Sulvägens gruppboende	
Folkparksvägens serviceboende	
Långsjöns dagliga verksamhet	
Fritid	
Enheten för fritid	

Förskolornas resultatenheter får ersättning utifrån antal inskrivna barn i förskolan. Därutöver får resultatenheterna riktade medel för barn med behov av särskilt stöd. Föreslagen pengnivå 2015 i Älvsjö stadsdelsnämnd uppgår till 80 procent av förskoleschablonen. Pengen redovisas i bilaga *Ersättning till enheterna*.

Sedan 2009 bedrivs nämndens fem gruppbostäder, en serviceboende och en daglig verksamhet som intraprenad. Ersättningsnivåerna motsvarar den av kommunfullmäktige fastställda LSS-

pengen med 2,3 procent i avdrag för serviceadministration. Ersättningen redovisas i bilaga *Ersättning till enheterna*.

Enheten för fritid blev resultatenhet 2014. Enhetens budget fastställs i samband med att nämnden beslutar om verksamhetsplan och budget för respektive år.

Betydande projekt som inte är investeringar

Ej aktuellt.

Budgetjusteringar

Medel för tillgänglighetsfrämjande åtgärder

Nämnden ansöker om investeringsmedel om totalt 1,1 mnkr för förbättrad tillgänglighet inom stadsdelsområdets parker (0,8 mnkr) samt för förbättrad tillgänglighet i form av ny portabel ljudanläggning till möten anordnade av nämnd och stadsdelsförvaltning (0,3 mnkr).

Inom Långbroparken finns önskemål om att asfaltera några grusgångar som går över parkmark och ansluter till det genomgående parkstråket. De blir lätt leriga och svårframkomliga. Runt fontändammen finns även grusgångar, som inte bör asfalteras men vilka behöver rustas upp för att få en god tillgänglighet. Kostnad för åtgärder i Långbroparken uppgår till 0,2 mnkr.

I Solberga finns önskemål från äldre invånare om fler bänkar utmed parkvägarna i Solbergaskogen, där många promenerar. Kostnaden beräknas till 0,2 mnkr.

Vid Långsjöbadet och i parken Bergtorpskärrer är det problem med vattensjuk mark. Långsjöbadets gräsytor och parkvägar översvämmas ofta och skapar framkomlighetsproblem. I Bergtorpskärrer blir vatten stående både på lekplatsen och på parkvägarna. Nämnden ansöker om medel för en geologisk undersökning av dessa parkytor samt åtgärder. Uppskattad kostnad är 0,4 mnkr.

Stadsdelsnämnden har ett behov av att investera i en ny portabel ljudanläggning för stadsdelsnämndens möten samt för möten med bland annat pensionärsråd och funktionshinderråd. En ny ljudanläggning kommer att underlätta för personer med hörselnedsättning att delta på möten anordnade av nämnd och stadsdelsförvaltning. Kostnaden uppskattas till 0,3 mnkr.

Medel för naturreservat

Nämnden har tidigare ansökt och fått medel för Älvsjöskogen. Medlen har framför allt använts för naturmarksvård i enlighet med skogens skötselplan. För 2014 finns 0,2 mnkr kvar, vilka nämnden önskar föra över till 2015. De kommer att användas för upprustning av beläggningen på motionsspåret, vilket inte har hunnit genomföras under 2014. Därutöver ansöker nämnden om ytterligare medel om totalt 0,4 mnkr för att öppna upp och skapa inbjudande entréer samt förbättra parkeringsytorna. Flera av framför allt de mindre entréerna är igenväxta och svåra att hitta. Parkeringsytorna behöver grusas av och snyggas till.

Medel för ökade avskrivningskostnader

Nämnden ansöker om medel om 0,7 mnkr för ökade avskrivningskostnader för parkinvesteringar 2015 med anledning av stadens övergång till komponentavskrivningar av investeringar från och med januari 2015.

Omslutningsförändringar

Omslutningsförändringen totalt beräknas till 106,7 mnkr.

Omslutningsförändringar, mnkr	Kostnader	Intäkter
Nämnd o administration	0,7	-0,7
Individ- och familjeomsorg	2,9	-2,9
Äldreomsorg	71,6	-71,6
Funktionsnedsättning	29,5	-29,5
Barn, kultur och fritid	0,6	-0,6
Arbetsmarknadsåtgärder	0,4	-0,4
Ekonomiskt bistånd	1,1	-1,1
Totalt	106,7	-106,7

Medel för lokaländamål

Ej aktuellt.

Övrigt

Särskilda redovisningar

Medarbetarfrågor

Se redogörelse under KF-mål 4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden arbetar med att förbättra servicen och bemötandet till medborgarna med särskilt fokus på inkludering av alla individer och olika grupper.

Informationen om hur älvsjöborna kan påverka demokratin ska vara tydlig och lättillgänglig. Det är angeläget att få information i så god tid så att det går att påverka ett beslut. Stadsdelsnämnden ser därför över möjligheterna att öka det lokala inflytandet för älvsjöborna. Bland annat ska en medborgardialog om Älvsjös parkplan genomföras under året.

Arbetsmiljön i våra verksamheter ska präglas av ett inkluderande synsätt där arbetsplatserna är tillgängliga för alla. Genusfrågorna ska belysas mer under det kommande året och diskriminering ska aktivt motverkas. Under 2015 kommer arbetet med att minska sjukfrånvaron och arbetet med att minska den ofrivilliga deltiden att intensifieras. Chefer och medarbetare kommer att få adekvat kompetensutveckling som stöd i ovan nämnda processer och arbete. Förvaltningen kommer också att säkerställa att verksamheternas handledare har tillräcklig kompetens för ett professionellt mottagande av praktikanter med flera.

Stadsdelsförvaltningens insatser till personer med funktionsnedsättning ska ge den enskilde

förutsättningar för delaktighet, självbestämmande och trygghet. Uppföljning av beslut är en del i att kvalitetssäkra insatserna till den enskilde. Dialogmöten med externa utförare i Älvsjö samt fokusgrupper med brukare och brukarföreträdare (t.ex. rådet för funktionshinderfrågor) kommer att genomföras.

Samverkan med arbetsförmedlingen ska utvecklas för att underlätta för målgruppen att komma ut i ordinärt arbete. Barnperspektivet ska särskilt lyftas fram i ärenden som rör barn med funktionsnedsättning. Utveckling av arbetssätt som ökar den enskildes möjlighet till självbestämmande och delaktighet är ett prioriterat område. Kompetensutveckling till medarbetare inom egen regin genom deltagande i projektet Carpes olika utbildningar bidrar till utveckling av insatserna.

Stadsdelsnämnden prioriterar arbetet mot våld i nära relationer. Samordnaren för detta arbete ansvarar för såväl handläggning av enskilda ärenden som samordning och utveckling av insatser i samarbete med berörda enheter.

Alla barn och ungdomar ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur. Kultursatsningar görs på förskolorna, Ungdomens hus och genom samarbete med Älvsjö bibliotek och olika föreningar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är fritt från diskriminering

Alla människor ska bemötas på ett likvärdigt sätt, det vill säga efter vars och ens behov. Stadsdelsnämnden arbetar med att förbättra servicen och bemötandet till medborgarna med särskilt fokus på inkludering av alla individer och olika grupper. God service betyder att vi måste vara duktiga på det vi utför, ha rätt kompetens för uppdraget, men det handlar också om hur vi gör. Förvaltningen arbetar utifrån fem förhållningssätt:

- Vi ger ett gott bemötande som kännetecknas av respekt, integritet och självbestämmande
- Vi är tillgängliga och nåbara
- Vår kommunikation med medborgarna är tillgänglig, aktuell, trovärdig och tydlig
- Vi ser till att mötesplatserna med medborgarna är trygga, tillgängliga och ger god integritet
- Vi hanterar synpunkter öppet, skyndsamt och respektfullt.

Förvaltningen har tagit fram en idéskrift som cheferna i verksamheterna kan använda sig av för att diskutera, utveckla och förbättra servicen med ett gott bemötande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnden ska samverka med rådet för mänskliga rättigheter för att stärka arbetet mot diskriminering och motverka en etnisk- och könssegregerad verksamhet	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning beroende på kön	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Älvsjöborna får en god service med ett gott bemötande som bygger på dialog, tillgänglighet och delaktighet

Förväntat resultat

- Fler brukare är nöjda med bemötandet som de får av förvaltningens medarbetare.
- Målvärdet för indikatorer som mäter nöjdhet med bemötandet uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Minst ett av förvaltningens chefsforum ska ägnas åt inkluderings-/diskrimineringsfrågor	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Förvaltningens chefer ska genom sitt ledarskap engagera och motivera sina medarbetare. De ska sätta mål för verksamheten och skapa förståelse för uppdraget på individ- och gruppnivå. Ett coachande förhållningssätt ska genomsyra hela organisationen och genom ett aktivt medarbetarskap ska medarbetarna känna delaktighet och möjlighet till inflytande. En relevant kompetensutveckling ska erbjudas såväl chefer som övriga medarbetare. Allt i syfte att ge Älvsjös medborgare en service av hög kvalitet.

Arbetsmiljön ska präglas av ett inkluderande synsätt där arbetsplatserna är tillgängliga för alla. Genusfrågorna är viktiga och diskriminering ska aktivt motverkas i förvaltningens samtliga verksamheter. Genom att fokusera på hälsa och friskvårdsfrågorna förebyggs sjukfrånvaron. Arbetsmiljöarbetet följs upp genom grundläggande riskanalyser av samtliga verksamheter samt internkontroll av det systematiska arbetsmiljöarbetet vid årliga arbetsplatsbesök på enheterna. Förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan är registrerad och inlagd i ILS.

Det systematiska arbetet med att sänka sjukfrånvaron fortsätter. En genomlysning av förvaltningens metoder och arbetssätt inom sjukfrånvaro- och rehabiliteringsområdet har genomförts och en rapport har tagits fram under hösten 2014. Utifrån rapportens resultat planeras kompetensutvecklingsinsatser inom området för cheferna under 2015. Förvaltningsledningen följer också aktivt upp sjukfrånvaron genom månadsvisa avstämningar och genom att synliggöra frågan vid olika möten och chefsträffar.

Förvaltningen intensifierar, i linje med nya rutiner, arbetet med att minska antalet ofrivilligt deltidsanställda. Förvaltningen hämtar in och uppdaterar information om medarbetares önskemål om heltid, frågan bevakas i samband med utannonsering av jobb och cheferna påminns om att fokusera på frågan i samband med personalplaneringen.

Utifrån ambitioner i stadens nya budget, medarbetarenkätresultaten och en allmän behovsinventering planeras en rad kompetensutvecklingsinsatser för cheferna. Några förslag är utbildning inom rehabilitering, bemötande och diskriminering/inkludering. För att säkra ett professionellt mottagande av praktikanter, aspiranter och feriearbetare kommer förvaltningen också att se över antalet handledare och säkerställa att dessa har adekvat utbildning för handledarrollen. Någon verksamhetsavveckling eller omställning är i dagsläget inte aktuell under 2015.

Arbetet med att säkra personal- och kompetensförsörjningen fortsätter. Nedan redovisas förvaltningens samlade rekryteringsbehov för 2015:

Befattning/yrkesgrupp	Rekryterings-Behov 2015	Befattning/yrkesgrupp	Rekryterings-Behov 2015
Fältassistent	1	Personlig assistent/ledsagare	10
Vårdare	2	Boendestödjare	1
Fritidsledare	1-2	Förskollärare	10
HR-konsult	2	Barnskötare	2
Sjuksköterska	3	Undersköterska/Vårdbiträde	10
Enhetschef	5		

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ta fram gemensamma introduktionsprogram/mentorprogram för socialsekreterare och biståndsbedömare.	2015-01-01	2015-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2015-01-01	2015-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samråd med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och äldrenämnden ta fram stadsövergripande insatser för att förbättra arbetsvillkoren inom socialtjänst/biståndsbedömning, genom exempelvis ledarutvecklingsprogram och gemensamma introduktionsprogram/mentorprogram för socialsekreterare och biståndsbedömare Dessa åtgärder ska komplettera insatser för bättre arbetsvillkor som ska göras inom ramen för verksamheterna.	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda fler personer med funktionsnedsättning anställning i staden	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden erbjuder ledare och medarbetare goda möjligheter att påverka och utvecklas i sitt arbete.

Förväntat resultat

- Målvärdena för indikatorerna uppnås.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel medarbetare med ofrivillig deltid som erbjuds heltid	100 %	100 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Ledarskapsindex	80	78	År
 Motivationsindex	81	82	År
 Styrningsindex	84	82	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Deltidsanställdas önskemål om utökad tjänstgöringsgrad registreras i WinLas	2014-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden erbjuder medarbetarna en inkluderande och bra arbetsmiljö

Förväntat resultat

- Stadsdelsförvaltningens arbetsmiljöindex ökar.
- Sjukfrånvaron minskar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats		fastställs 2015	År
 Andel utrikes födda chefer i staden		fastställs 2015	År
 Sjukfrånvaro	6,5 %	4,4 %	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,4 %	tas fram av nämnden	Tertial
Medarbetare (index) som är nöjda med den psykosociala arbetsmiljön	65		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsplatser som är generellt sett otillgängliga ska åtgärdas så att arbetsplatserna fungerar för medarbetare med olika typer av funktionsnedsättning	2013-01-01	2015-12-31
Tillbud, hot och våld, olycksfall samt arbetskada ska rapporteras i RISK	2015-01-01	2015-12-31
Ungdomar med funktionsnedsättningar ska särskilt uppmärksammas vid erbjudanden om feriejobb	2014-11-28	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen

Stadsdelsnämnden fastställer sitt nämndmål när kommundstyrelsen tagit fram riktlinjer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans ta fram riktlinjer för papperslösa barns rätt till förskola och skola	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Stadsdelsnämnden prioriterar arbetet mot våld i nära relationer. Samordnaren för detta arbete ansvarar för såväl handläggning av enskilda ärenden som samordning och utveckling av insatser i samarbete med berörda enheter. Stadsdelsnämnden driver en kvinnostödsverksamhet (Athena) i samarbete med Hägersten-Liljeholmen. Den lokala handlingsplanen ska följas upp med utgångspunkt i "Stockholms stads program för kvinnofrid - mot våld i nära relationer 2012-2014", som ska revideras. Socialnämnden har i uppdrag att presentera ett nytt förslag till program under 2015. Socialförvaltningen och stadsledningskontoret har i uppdrag att utarbeta en gemensam mall för uppföljning av indikatorn.

Nämndmål:

Personer som utsätts för våld i nära relationer är nöjda med det skydd och stöd de får

Förväntat resultat

- Målvärdet för indikatorn uppnås. Målvärdet fastställs under 2015 enligt indikatorns beskrivning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten		tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stockholms stads program för kvinnofrid - mot våld i nära relationer 2012-2014 samt reviderade rutiner för arbetet mot våld i nära relationer ska följas upp.	2013-11-19	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning ska vara av hög kvalitet, den enskilde ska ges möjlighet att leva ett självständigt liv. Verksamheten ska erbjuda en god service och omsorg med ett gott bemötande. Särskilt fokus för stadsdelsförvaltningen under året är att ge förutsättningar för den enskildes delaktighet, självbestämmande och trygghet.

Biståndsbedömning

Rättsäkerheten och enhetens systematiska uppföljning av insatser ska fortsätta att stärkas och befintliga rutiner utvecklas. Samverkan mellan enheten för funktionsnedsatta och arbetsförmedlingen är prioriterat för att underlätta för de personer som deltar i daglig verksamhet att komma ut i ordinarie arbete. Barnperspektivet lyfts särskilt fram i ärenden som rör barn med funktionsnedsättning i syfte att fokusera på barnets rätt i jämförelse med andra barn utan funktionsnedsättning.

Intraprenad och egen regi

Inom stadsdelen bedrivs som intraprenad fem gruppbofästigheter, en servicebostad och en daglig verksamhet. Verksamheten kommer att under året arbeta med åtaganden och aktiviteter som ökar den enskildes förutsättningar för delaktighet. Medarbetarna deltar i projektet Carpes olika vidareutbildningar och seminarier för att höja medvetenheten och kompetensen hos medarbetarna.

Stadsdelsförvaltningen kommer att se över förutsättningarna för att utveckla en utegrupp inom den befintliga dagliga verksamheten.

Personligt stöd är en verksamhet i egen regi och erbjuder insatserna personlig assistans, avlösar- och ledsagarservice samt kontaktperson. Verksamheten fokuserar på brukarnas delaktighet och upplevelse av de insatser de får. Brukarna bjuds regelbundet in till möten och brukarundersökningar genomförs för att mäta nöjdheten.

Uppföljning och utveckling av kvalitet

Beslut, insatser och verksamheter följs årligen upp inom omsorgen om funktionsnedsatta. Uppföljning är en del i att kvalitetssäkra insatserna till den enskilde och säkerställa att stadsdelsförvaltningen har brukarens fokus. Genom uppföljningen får förvaltningen och verksamheterna kunskap om utvecklingsområden, styrkor och svagheter för att styra mot arbetsätt och insatser som har hög kvalitet. Verksamhetsuppföljningen omfattar verksamheter som bedrivs i stadsdelsnämndens egen regi samt ett antal externa utförare som har ramavtal med Stockholms stad. Uppföljningen omfattar; uppföljning enligt utarbetad mall, brukarundersökning, fokusgrupp, individuppföljning, sammanställning av inkomna klagomål och synpunkter samt för egen regin, ILS – uppföljning av mål indikatorer och aktiviteter.

Stadsdelsförvaltningen kommer att genomföra dialogmöten med externa utförare i Älvsjö samt genomföra fokusgruppen med brukare och brukarföreträdare (t.ex. rådet för funktionshinderfrågor) i syfte att utveckla och förbättra kvalitén.

Under året ska samtliga verksamheter inom egen regin ta fram och fastställa lokala ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska bygga bort enkelt avhjälpna hinder	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning ges genom en helhetssyn förutsättningar för delaktighet, självbestämmande och trygghet

Förväntat resultat

- Personer med funktionsnedsättning är delaktiga i planeringen av sina insatser.
- Andelen brukare som är nöjda med sina insatser ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	tas fram av nämnden	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	85%	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	68 %	68 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	57 %	tas fram av nämnden	År
 Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	70 %	tas fram av nämnden	År
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	89 %	År
 Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	85 %	År
 Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	88 %	År
 Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	83%	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genomföra dialogmöten med utförare inom omsorgen om funktionsnedsatta	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande

Det är viktigt att informationen om hur älvsjöborna kan påverka demokratin är tydlig och lättillgänglig. Det är också angeläget att få information i så god tid så att det går att påverka ett beslut.

Älvsjöbornas lokala inflytande ska öka genom att de lokala rådets möjligheter till inflytande på ett tidigare stadium ses över. De lokala råd som finns i Älvsjö är centrala föräldrarrådet, funktionshinderrådet och pensionärrådet. Ute på förskolorna finns barnråd samt förskoleråd. Stadsdelsnämnden ska i samråd med ungdomar i Älvsjö också undersöka intresset för att skapa ett ungdomsråd.

För att medborgarna i Älvsjö ska kunna få närmare kontakt med stadsdelsnämnden ska mötena om möjligt förläggas till de olika stadsdelarna i Älvsjö. Stadsdelsförvaltningen får undersöka vilka lokaler som kan vara lämpliga ur tillgänglighetssynpunkt. Stadsdelsnämnden informerar löpande om medborgarnas möjlighet att lämna medborgarförslag.

En medborgardialog om Älvsjös parkplan kommer att genomföras under året.

En stor del av älvsjöborna och framför allt ungdomarna i Älvsjö använder sig av internet och sociala medier, därför kommer stadsdelsnämnden att utreda möjligheterna om att införa ett remissförfarande för medborgarna på nätet. Medborgarkontoret är en viktig del i dialogen med medborgarna. Stadsdelsnämnden kommer därför att undersöka möjligheterna för ett medborgarkontor på nätet.

Stadsdelsnämnden kommer i samband med avstämningsärendet tilldelas medel för att utveckla delaktighet, inflytande och social sammanhållning för att stärka demokratin och öka valdeltagandet. Stadsdelsnämnden planerar att använda dessa demokratimedel till att bland annat starta ett ungdomsråd och införa ett remissverktyg för medborgarna. Nämnden ska under året i dialog med medborgarna utveckla demokratin ytterligare.

Nämndmål:

Kommunikationen med brukare och medborgare är tydlig och lättillgänglig

Förväntat resultat

- Besökarnas nöjdhet med servicen på medborgarkontoret ökar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Alla barn och ungdomar ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur. Kultursatsningar görs på förskolorna, Ungdomens hus och genom samarbete med Älvsjö bibliotek och olika föreningar. Av förskolans läroplan framgår att förskolan ska sträva mot att alla barn utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelse, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama. Förskolorna ska arbeta så att barnen genomför och medverkar i minst en kulturaktivitet per termin. Förvaltningen kommer att intensifiera marknadsföringen av teaterföreställningarna som anordnas av biblioteket med hjälp av det kulturbidrag de får från stadsdelsnämnden.

Kultur i förskolan och inom fritidens verksamheter omfattar kultur för, med och av barn och ungdomar. Barnkulturplanen "Kultur i ögonhöjd" är en viktig del i detta arbete. Chefen för fritiden och utvecklingssekreteraren inom verksamhetsområdet kommer tillsammans med nämndsekreteraren, som ansvarar för föreningsbidragen, att utgöra förvaltningens kultursekreterargrupp. Förvaltningen kommer att samarbeta med kulturförvaltningen och andra stadsdelsförvaltningar i detta uppdrag.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska göra en inventering av träffpunkter och verksamhet som riktar sig till flickor ta fram förslag på nya verksamheter i de stadsdelar där det finns ett behov.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Barn och ungdomar erbjuds möjlighet till kultur

Förväntat resultat

- Förskolorna och fritiden erbjuder kultur både för, med och av barn och ungdomar.
- Kulturbidrag till bibliotekets aktiviteter går till barn och ungdomsverksamhet.
- Barn och ungdom prioriteras när bidrag ges till ideella föreningars kulturverksamhet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter		fastställs 2015	År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Stadsdelsnämnden fastställer sitt nämndmål när modell för upphandling och uppföljning av avtal är beslutad.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	100 %	tas fram av nämnd/styr else	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med trafiknämnden utveckla en gemensam modell för upphandling och uppföljning av avtal med externa entreprenörer.	2015-01-01	2015-12-31